

Josep Ribas Seix, secretari general del Consell Interuniversitari de Catalunya,

CERTIFICO:

Que la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya, en la sessió ordinària número 01/2021, reunida en sessió telemàtica (Teams) en data 26 de març de 2021, va adoptar un acord sobre l'aprenentatge i acreditació de les terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya.

Que l'acord pres per la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya és el que consta al document que s'annexa a aquest certificat.

Aquest certificat s'emet sens perjudici de l'aprovació ulterior de l'acta de la sessió 1/2021 a la propera sessió de la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya, d'acord amb el previst a l'article 20.3 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

I, perquè consti i tingui els efectes corresponents, expedixo aquest certificat.

Acord de la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya sobre l'aprenentatge i l'acreditació de les terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya

La millora dels coneixements de les terceres llengües establertes en el sistema educatiu de Catalunya és un element cabdal per a la formació dels estudiants universitaris i la seva futura inserció laboral, en tant que són llengües de comunicació i de treball en un context acadèmic progressivament de major internacionalització. Per tal d'afavorir tant la inserció laboral com una continuïtat en la trajectòria acadèmica, el sistema universitari ha de facilitar que, en finalitzar els seus estudis de grau, les i els estudiants siguin competents en l'ús de terceres llengües. Per tal d'avançar en l'assoliment d'aquest objectiu, la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) va aprovar l'any 2014 el Programa de diagnòstic, promoció i incentivació de terceres llengües per aconseguir uns nivells més alts de coneixement d'una tercera llengua, Parla3, que ha tingut continuïtat en els cursos següents. En el marc d'aquest Programa, les universitats catalanes, amb el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca, han ofert la realització de proves diagnòstiques de nivell de coneixement d'idiomes adreçades als estudiants de grau, que han anat acompanyades d'una oferta de formació i també de proves d'acreditació en terceres llengües, actuacions per a les quals s'ha comptat amb convocatòries anuals d'ajuts de l'AGAUR per promoure la formació i l'acreditació de les terceres llengües.

La Llei 1/2018, del 8 de maig, de modificació de la Llei 2/2014, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, estableix que els estudiants que iniciïn els estudis universitaris de grau en una universitat catalana el curs 2018-2019 i posteriors han d'acreditat, en acabar els estudis, el coneixement d'una llengua estrangera d'entre les establertes en les proves per a l'accés a la universitat (PAU), amb un nivell equivalent al B2 del Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECR) del Consell d'Europa. Així mateix, estableix que l'acreditació es pot obtenir per mitjà dels certificats acreditatius de coneixements d'idiomes que tinguin reconeguda l'equivalència amb el Marc europeu comú de referència i que el departament competent en matèria d'universitats, per mitjà del Consell Interuniversitari de Catalunya, ha de vetllar pel desenvolupament d'aquest procediment. Correspon, doncs, al CIC cercar els mecanismes adequats i proposar l'adopció de les mesures que puguin permetre millorar el nivell de competència en terceres llengües de l'estudiantat universitari, com a objectiu compartit del sistema universitari de Catalunya.

L'exigència de l'acreditació del nivell B2 afecta els estudiants que van començar els estudis de grau a partir del curs 2018-2019. Per tant, ja s'hauria d'aplicar als estudiants dels graus de 180 crèdits ECTS que finalitzaran aquest curs, i als dels graus de 240 crèdits ECTS que finalitzaran el curs vinent. Davant la proximitat d'aquests terminis, des de la Secretaria d'Universitats i Recerca s'han portat a terme contactes amb totes les universitats catalanes per conèixer la situació actual de la implantació de l'exigència del nivell B2 i la posició de cada universitat respecte a aquesta qüestió. Els vicerectors i vicerectores de Política Lingüística (o càrrecs equivalents) de totes les universitats han facilitat informació sobre el grau de coneixement d'idiomes del seu estudiantat i les acreditacions del nivell B2, han exposat els seus arguments i propostes i han coincidit en la seva voluntat de col·laboració i en la necessitat de donar una resposta unitària i arribar a un acord del sistema universitari de Catalunya sobre aquesta qüestió.

Atès que correspon a la Junta del CIC vetllar pel desenvolupament del procés d'aprenentatge i acreditació del coneixement de terceres llengües per part de l'estudiantat universitari de grau, i a proposta de la Comissió de Política Lingüística, la Junta del CIC adopta l'Acord següent:

Acord

Primer. Reafirmar el compromís del sistema universitari de Catalunya de facilitar que, al llarg dels estudis de grau, l'estudiantat universitari progressi i assoleixi les competències en terceres llengües que són necessàries per al seu desenvolupament acadèmic, personal i professional. Cal impulsar la presència i l'ús de les terceres llengües en la comunitat universitària, a fi que aquesta assoleixi competències plurilingües i interculturals, que constitueixen un valor i un dels actius estratègics per internacionalitzar les universitats catalanes.

Segon. Instar a potenciar els plans de formació lingüística de l'estudiantat de tots els nivells i etapes educatives, per tal de millorar-ne els coneixements i competències en terceres llengües, com també els programes d'incentivació i increment de la docència en terceres llengües. Atès que l'aprenentatge de les llengües és un procés progressiu que es desenvolupa al llarg de les diverses etapes educatives, cal posar a l'abast de l'estudiantat que accedeix a la universitat les eines i els recursos que li permetin avançar en aquest aprenentatge, de manera que pugui finalitzar els seus estudis havent millorat de manera significativa el seu nivell inicial. L'estudiant que arriba a la universitat amb un nivell inferior al B2 hauria de poder assolir-lo en acabar els estudis de grau, però

l'estudiant que ja hi arriba amb un nivell B2 o superior també hauria de poder avançar de nivell al llarg dels seus estudis. La millora dels coneixements i competències en terceres llengües de l'estudiantat ha de constituir un objectiu bàsic del sistema universitari de Catalunya.

Tercer. Instar a la modificació del model d'ajuts per a la formació i l'acreditació lingüístiques de l'estudiantat universitari. El model actual d'ajuts dins el Programa Parla3, del qual ja s'han fet sis convocatòries, no ha assolit els objectius previstos, atès que el nombre de beneficiaris dels ajuts ha estat baix, i no ha incentivat la participació en les proves d'acreditació i els cursos de terceres llengües de les universitats. El nou model hauria de millorar l'efectivitat i la quantia dels ajuts i hauria de facilitar al màxim l'accés a la formació i l'acreditació lingüístiques. I especialment hauria de garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats, de manera que els estudiants amb condicions socioeconòmiques desfavorables hi tinguin preferència i puguin accedir-hi sense dificultats.

Quart. Proposar la flexibilització de les vies que permetin demostrar els coneixements i competències en terceres llengües. L'acreditació mitjançant certificats acreditatius de coneixements d'idiomes, tal com estableix la Llei 1/2018, es podria complementar amb altres vies i sistemes alternatius, que comportin un treball i una dedicació important per part dels estudiants a millorar el seu coneixement d'idiomes, i que alhora permetin considerar-ne assolida la competència. Algunes opcions podrien ser les següents:

Haver cursat i superat un mínim de 9 crèdits ECTS d'assignatures impartides íntegrament en una tercera llengua, de qualsevol tipologia, en què l'avaluació s'hagi realitzat en aquesta llengua.

Elaborar, defensar i superar el treball de fi de grau en una tercera llengua.

Fer una estada en una universitat o empresa estrangera en el marc d'un programa de mobilitat o d'un conveni de cooperació educativa en què l'activitat es faci en una tercera llengua, dins un estudi universitari oficial, i haver obtingut un mínim de 9 crèdits ECTS. En el cas que l'estada inclogui activitats d'avaluació, cal que es realitzin en aquesta tercera llengua.

L'adopció d'aquest sistema permetria que cada universitat pogués establir les vies que considerés més adequades, tenint en compte la situació específica de les seves facultats i centres, per tal que els seus estudiants tinguessin més opcions de demostrar els seus coneixements i competències en terceres llengües. Però caldria mantenir

l'acreditació per mitjà de certificats com a via preferent, atès que la certificació garanteix el reconeixement de nivells de manera homologable i transferible en contextos acadèmics i professionals, i és la via que recull la normativa actual. Amb aquest objectiu, es podria subvencionar les proves d'acreditació de terceres llengües als estudiants que optin per aquestes vies alternatives.

Cinquè. Promoure el reconeixement de les millores aconseguides per l'estudiantat en els coneixements i competències lingüístiques. L'estudiant que ha fet l'esforç necessari per poder millorar el seu nivell en terceres llengües ha de percebre clarament la utilitat d'aquest esforç. En aquest sentit, es proposa establir uns incentius explícits vinculats al progrés en l'aprenentatge de terceres llengües: incorporació en el Suplement Europeu al Títol (SET) dels certificats de nivell B2 o superior, reconeixement acadèmic de crèdits per als cursos de terceres llengües realitzats i superats a les escoles d'idiomes universitàries, o altres possibilitats, com l'ús dels documents d'Europass o l'expedició per part de la universitat d'un document que, sense ser un certificat acreditatiu, reconegui que l'estudiant ha realitzat activitats acadèmiques en una tercera llengua durant els estudis universitaris que han comportat una millora de les seves competències lingüístiques.

Sisè. Facilitar la incorporació del requisit del nivell B2 de coneixements de terceres llengües (o nivells superiors, si escau) en les memòries de programació dels estudis de grau, per tal que les universitats que vulguin acollir-se a aquesta via puguin fer-ho sense dificultats. Per aconseguir-ho, es proposa desenvolupar, amb la col·laboració d'AQU Catalunya, un procediment àgil i ràpid per modificar les memòries de verificació i els continguts curriculars dels plans d'estudis dels graus amb aquesta finalitat.

Setè. Impulsar la millora de la informació i la disponibilitat de dades estadístiques sobre el nivell de coneixement d'idiomes de l'estudiantat en els estudis universitaris de grau. La Resolució 531/XII del Parlament de Catalunya, sobre el nivell de coneixement de terceres llengües a la universitat, va instar el Govern de la Generalitat a difondre anualment les dades actualitzades disponibles sobre aquesta temàtica, publicant-les en els canals de comunicació i informació del Departament d'Empresa i Coneixement. Tant per poder donar compliment adequat a aquesta Resolució com per la mateixa necessitat de disposar d'una informació més completa com a fonament per a la presa de decisions, es proposa realitzar noves proves de nivell de coneixement d'idiomes a l'estudiantat de grau i reforçar la recollida sistemàtica d'acreditacions del nivell B2, entre altres actuacions de tipus estadístic que es puguin emprendre.

Vuitè. Instar el Govern de la Generalitat a presentar al Parlament de Catalunya la modificació de la normativa sobre l'aprenentatge i l'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya, basada en l'anàlisi i revisió duta a terme per part del Consell Interuniversitari de Catalunya, amb l'objectiu de substituir l'exigència actual d'un únic nivell per a tot l'estudiantat universitari en acabar els seus estudis per una regulació més flexible, més àmplia i adaptable a les possibilitats i necessitats de cada universitat, d'acord amb la seva autonomia universitària. Una de les possibilitats que es podrien considerar seria l'ampliació del ventall de llengües incloses en l'acreditació, per posar en valor la riquesa plurilingüe de Catalunya i reforçar la funció social de les universitats. També es podria valorar l'establiment d'exempcions de l'acreditació de nivell per atendre la diversitat en aquells casos en què hi hagi dificultats importants per a l'adquisició de competències lingüístiques. La revisió de la normativa legal hauria de tenir en compte les recerques sobre l'aprenentatge de terceres llengües, amb aportacions d'investigadors d'universitats catalanes, que han mostrat quins són els moments més adequats en el procés educatiu per fomentar l'aprenentatge efectiu d'altres llengües. I hauria de tenir com a referència el model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, plurilingüe i intercultural, del Departament d'Educació de la Generalitat, basat, entre altres aspectes, en l'adquisició i consolidació de competències en terceres llengües al llarg de les diferents etapes educatives.